

til Deltagelse i denne Domsagt. Men det er min Opfattelse, at udenfor det Gebet er ikke blot den offentlige Sikkerhed, men ogsaa den Aftalte i Almindelighed bedst tjent med at staa overfor ansvarlige retskyndige Dommere, selvselgelig ikke i alle Tilfælde lige overfor en ansvarlig, retskyndig Enkelt-Dommer, men for en Samling af retskyndige, ansvarlige Dommere og med Afgang til at faae den Udtalelse, som kommer fra dem, prøvet i anden Instans. Men, som sagt, jeg bøier mig ogsaa for Grundlovens § 74 og kan med de Betæneligheder, jeg her har tilladt mig at antyde, gaa med til Rævningsinstitutionen, saaledes som den foreligger her i Udkastet.

Klein: Det koster mig nogen Overvindelse at begynde med at gjøre den Tilstaaelse, at jeg ikke er saa grundlovstro som nogle af mine ærede Venner, at jeg skulde kunne anbefale at gaa med til at reformere vor kriminelle Retspleie i en Retning, jeg selv ansaa for at være farlig og skadelig, alene fordi Grundlovens § 74 formentlig skulde paa- byde noget Saadant. Derfor jeg havde havt den Overbevisning, at det var til Forderv for vor Retspleie, en Fare for Retfærdighedens Haand- hævelse her i Landet, at man indførte Rævninge- institutionen eller overhovedet Lægmands Del- tagelse i Retspleien, og dette var blevet en fast Anskuelse hos mig, vilde jeg anse det for at være min Pligt at søge at bibringe Andre den samme Opfattelse, som jeg selv nødvendig maatte have, nemlig den, at Grundlovens § 74 burde for- andres. Det er ikke, tror jeg den rette Tro- skab mod Grundloven og ikke heller den rette Årærlighed til Grundloven, at man saaledes hol- der sig til dens Bogstav og bringer den til Udøvelse paa en saadan Maade, at det maatte siges at være til Skade for Fædrelandet. Saa elsker man ikke Grundloven. Elsker man den, vil man frem- for Alt forebygge og forhindre, at der skal ske Landet en Ulfæse i Grundlovens Navn og under dens Væge. Havde man Tvivl med Hensyn til Rævningeinstitutionens Berettigelse, saa forekom- mer det mig, at saa maatte man ialtfald stille sig paa det Standpunkt, at man sagde: Grund- loven kræver Offentligheds og Mundtligheds Ind- sørelse, og desforuden Rævningeinstitutionens Ind- sørelse i Misgjerningsager. Nuvel, har man Tvivl med Hensyn til det Sidste kunde man ialt- fald begynde med det Første, jeg mener Offent- lighed og Mundtlighed, og da se under de Er- faringer, som den forandrede Processmaade maatte give Leilighed til at indhøste, om det virkelig var saa farligt at gjøre Skridtet fuldt ud og ogsaa indføre Rævningeinstitutionen. Jeg maa nu til- staa, at jeg meget godt ser de forskjellige Ind- vendinger, der have været gjorte, og som kunde gjøres mod Indførelsen af Rævningeinsti- tutionen. Jeg skal ikke gaa vidtløftig ind der- paa; Andre have fremhævet disse Betænke-

ligheder; de ligge saa overmaade nær; de ere ogsaa komne frem fra forskjellige Sider her i Salen, og Tiden er jo vidt fremstreden. Jeg skal altsaa kun sige dette, at jeg ingenlunde er blind for disse forskellige Ulemper; men paa den anden Side tror jeg ogsaa, at man kan overdrive disse Fæver. Der er neppe Noget, der vil kunne negte, at Rævningeinstitutionen kan under visse Omstæn- digheder blive en Fare, ja, hvad der kan siges at være endnu værre, er det, at Rævningeinsti- tutionen kan til visse Tider, under visse Forudsætning- ger blive næsten en Parodi paa en Retspleie, og desværre, de nyere Tider have jo afgivet Stof til at falde nedfattende, ringeagtende Domme over Rævningeinstitutionen. Det, som man fornemme- lig bebrejder den, er jo dette, at den skal være undergivet saa stærke Tryk af forskellige Strøm- ninger, Stemninger i Tiden; og det negter jeg heller ikke. Men hvor i al Verden ere vel de Domstole, som til alle Tider have kunnet sige sig fri for at være modtagelige for Paavirkninger ude fra. Disse Paavirkninger kunne være af høist forskellig Beskaffenhed og komme fra høist for- skjellige Sider. Snart er det en absolutistisk Regjering, som indvirker paa Dommerne, snart kan det være en uimodstaaelig Folkemeining, der gjør sin Indflydelse gjældende. Formen er for- skjellig, men Virkningen vil ikke være meget for- skjellig, hvad enten det er den ene eller den anden Slags Dommere eller Domstole, hvorom Taler er, fordi det i alle Tilfælde er Mennesker, som man maa handle med. Jeg negter nu ikke, at man kan anvende større Omhyggelighed i Valget af en Enkelt, end naar der bliver Spørgsmaal om Flere, og jeg vil ingenlunde bestride, at Mænd, som paa en Maade vie hele deres Liv til at virke i Rettens Tjeneste, kunne faae, eller at man ialtfald kan forlange, at de faae større Fasthed til at staa mod forskellige Indflydelser, end Mænd, i hvis Lod det kun falder en enkelt Gang om Aaret, maatte kun enkelte Gange i deres Liv, at virke paa en vis Maade; men paa den anden Side maa man jo heller ikke se bort fra, at de Tilfælde, hvor der er virkelig Grund til at frygte for saadanne Indvirkninger, Paavirkninger af udenfra kommende Indflydelser, kunne ikke be- tegnes som det Normale. Det vilde være meget sørgeligt, hvis det var det Normale. Jeg tror derfor, at det er fuldt berettiget, naar der tales om Institutionens — jeg siger ikke — Nødvendig- hed, men Hensigtsmæssighed og Rigtighed, noget mere at holde sig til det Normale end at holde sig til det Abnorme. Smidlertid vil jeg her til- lade mig at indstøbe den Bemærkning, at jeg maa være meget uenig med det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, deri, at fornemmelig kunde man ønske Rævninger indførte i politiske Sager. Grundloven byder, at de skulle indføres i politiske Sager, og der er jo ogsaa, naar man ser Sagen fra det Synspunkt, at Rævningeinstitutionen skal